

[Lenger]

som modtager afslag på ansøgninger om udgangstilladelse, modtager en substantiel begrundelse for det givne afslag?»

Begrundelse

I besvarelsen af spørgsmål nr. S 1413 om afslaget på en fanges ønske om udgangstilladelse til sit eget bryllup anvender direktoratet for kriminalforsorgen de sædvanlige intetsigende begrundelser, som også fangen selv har modtaget. Og i tidens løb mange andre med ham.

Det gælder f.eks. formuleringer som oplysninger om kriminaliteten og om indsattes personlige forhold, der er indeholdt i svaret, og i andre forbindelser: uensigtsmæssigt, fare for misbrug, sikkerhedsmæssige hensyn osv., der alle sammen er hentet fra cirkulæretekster og derfor giver indtryk af en begrundelse, men som i praksis intet som helst siger om, hvilke overvejelser der har fundet sted, og hvilke forhold man har lagt vægt på.

At udstyre offentlige myndigheder med bemyndigelse til at træffe beslutninger på baggrund af sådanne formuleringer vil altid indebære en fare for individets rettigheder, idet den pågældende står forsvarsløs tilbage. Han kan ikke kontrollere, om beslutningsgrundlaget har været rigtigt eller forkert. Han kan ikke forsvare sig, og han kan ikke overbevise andre om, at beslutningen har været truffet på usagligt grundlag, selv om dette måtte være tilfældet. Når dertil kommer, at en fange har begået sådan kriminalitet, at heller ikke pressen gider skrive om sagen, står vi i en situation, hvor en person, som har begået kriminalitet, i praksis er retsløs. Han er i enhver henseende overladt til systemets forgodtbefindende, uanset hvad systemet finder på.

I forbindelse med den nye forvaltningslov vil offentlige myndigheder være forpligtede til at begrunde deres afgørelser, og ministeren har selv over for folketingets retsudvalg udtalt, at standardbegrundelser ikke vil kunne accepteres som tilstrækkelige til opfyldelse af lovens begrundelsespligt. Ministeren har dermed tilsyneladende selv erkendt, at praksis er uholdbar.

Derfor ønskes det oplyst, hvornår direktoratet for kriminalforsorgen begynder at begrunde sine afgørelser.

Svar (28/7 86):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter § 22 i forvaltningsloven skal en afgørelse, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Efter forvaltningslovens § 24 skal en begrundelse for en afgørelse indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Efter den 1. januar 1987 skal bl.a. de afslag på ansøgninger om udgangstilladelse, som gives af kriminalforsorgens anstalter m.v., opfylde lovens krav. Det fremgår i denne forbindelse af justitsministeriets besvarelse af 29. oktober 1985 af spørgsmål nr. 14 af 22. oktober 1985 fra folketingets retsudvalg (L 4, 5 og 6 – bilag 6), at et afslag på ansøgning om udgangstilladelse, der alene begrundes med, at »der foreligger fare for misbrug«, i almindelighed ikke opfylder kravene til begrundelsens indhold efter bestemmelserne i lovforslagets (nu lovens) § 24. Ud over en henvisning til retsregler skal begrundelsen tillige indeholde angivelse af, hvilke forhold der fører til, at man skønner, at der foreligger fare for misbrug.

Det tilføjes, at direktoratet for kriminalforsorgen allerede på nuværende tidspunkt søger at opfylde lovens krav. Såfremt en person, hvem afgørelsen vedrører, anmoder om at få en nøjere begrundelse for en afgørelse, vil direktoratet i almindelighed give en sådan, og direktoratet har allerede henledt anstaltternes opmærksomhed på, at anstaltternes praksis bl.a. med hensyn til spørgsmålet om begrundelse allerede på nuværende tidspunkt bør tilpasses kravene i forvaltningsloven.

Spm. nr. S 1474

Til justitsministeren (16/7 86) af:

Lenger (UP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange personer der er optaget i efterforskningsregisteret og i afgørelsesregisteret, der tilsammen udgør det centrale kriminalregister, samt hvor stor henholdsvis til- og afgang har været i hvert af de seneste fem år?»